II. évfolyam. Szászváros, 1914. április 12. 15. szám.

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 „ | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyílttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A magyarok húsvétja.

Itt van ujra a husvét, a keresztény-világ nagy napja: Krisztus Urunk feltámadásának örömünnepe. Búgnak a harangok, ima száll az égbe: feltámadott az Ur Jézus Krisztus! A feltámadás e szent ünnepén a világ keresztény népeivel együtt ünnepel a keresztény Magyarország is. A télre a tavasz, az elmulásra, a zordon halálra a feltámadás jött. Az ezeréves keresztény magyar nemzet reményei, óhajai sokszor szálltak sirba, hogy aztán mindannyiszor feltámadva uj erőt, hitet öntsenek a lelkekbe. Ma, a feltámadás szent ünnepén a vallás szent tanaiból meritsünk reményt és hitet s barátkozzunk meg azzal, hogy a feltámadást a halál előzi meg.

Nézzünk körül e hazában s kérdezzük: feltámadás napja van ma?! A keresztény lelkek örömével lépést tart-e a haza sorsa feletti örvendezés? Az annyiszor eltemetett remények, óhajok csakugyan feltámadtak volna?! A felelet tagadó: nem. Mig ajkunk zsolozsmát zeng Jézus feltámadása napján, szivünk, lelkünk hőn kivánja vajha kalváriát járt nemzetünk annyiszor elsiratott, eltemetett vágyai, reményei is feltámadnának, uj életre ébrednének!

Szomoru, kietlen husvétja van a magyarnak. A Krisztus vallása szerinti testvéri szeretet helyett örökös gyülölködés, ellenségeskedés dul közöttünk. Testvéreink idegen Isteneket imádnak, nem értenek velünk együtt. A utolsó évek szomoru eseményei és eredményei ma kétszeres sulylyal ülik meg a sziveket. A balkáni háboruk, a gazdasági és pénzügyi krizisek, az időjárás, az úgynevezett európai „feszültség“ és az ezzel járó diplomáciai manöverek alatt és után a magyar nemzet állandóan csak temetett. A szomoru munkához — mint mindenkor — bőven akadtak segitő kezek. Történelmi időket éltünk és élünk át s bármere nézünk, vészes fellegeket látunk közeledni felénk. Nem csoda tehát, ha az ünnepi harangzugások között itt-ott megkondul a vészharang is. Nemzeti nagyjainkat, eszményeinket sem kimélik, a beléjök vetett hitünket próbálják megingatni. Eközben lázasan folyik a kivándorlás. Ezrek és ezrek hagyják ide e hont s elmennek uj hazába. Mi az oka ennek!? A munkahiány és még valami.

Husvét van, a feltámadás szent ünnepe, örvendezzünk és hirdessük, hogy „feltámadott az Ur Jézus Krisztus!“

Vajjon a magyarok oly sok „nagypéntek“-jére mikor jön el feltámadás husvétja?! Higyjünk, reméljünk s dolgozzunk. Ezer év alatt megtanulhattuk, hogy mindent csak önmagunktól várjunk. Volt ennél szomorubb husvétja is a magyarnak, nem pusztultunk belé.

A feltámadásnak, a szeretetnek e szent ünnepén szállja meg sziveinket a hit. Higyjünk egy jobb, egy szebb jövőben s a jelennek keserveit viseljük el krisztusi türelemmel.

ifj. Szántó Károly.

Jótékonycélu hangverseny.

(Április 18-án).

Jeleztük már, hogy a vakok kolozsvári állami s országos intézetének javára Szászvároson f. hó 18-án egy nagyobbszabásu jótékonycélu hangverseny fog tartatni. Sikerült ez eszmének a város társadalmának szinejavát megnyerni s igy a hangverseny f. hó 18-án a Transsylvania-szálló dísztermében meg is fog tartatni. Ez alkalomból dr. Bielek Aladár kultuszminiszteri titkár, valamint Schannen Péter, a kolozsvári vakok intézetének igazgatója jelen lesz és közremüködik.

A nemes és humánus cél érdekében felhivjuk városunk intelligens közönségét, hogy mentül nagyobb számban vegyen részt ezen jótékonycélu estélyen, melynek alább látható programmja előre is biztositja a sikert.

Az emberiség szerencsétlenjei, az örök sö-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Husvét.

Ki születtél a zordon éjszakában,
Melyre örökös fénynyel jött a nap . . .
Ki élve ősi hitben, próféták szavában,
— Sivatag pusztaságon, hűs árnyék alatt —
Néped között valál, mint égő tűz sugára,
A fényben, amely virágot fakaszt:
Te Hozzád száll ma lelkeink fohásza,
Ki elhozád a legelső tavaszt.

. . . Ki nem találtál egy kicsiny lakásra,
Mely befogadjon első perciden:
Világot adtál híved birtokába,
Hogy úr levél a lelken és sziven . . .
Ki elhagyott valál, szegény és üldözött,
Lettél — minden királynál gazdagabb!
Dicsőségednek, ahogy lépteidre nőtt,
Csillagok fénye adott szárnyakat.

És telehintéd örökszép virággal
A földi lét kemény göröngyeit . . .
Erőt adál, hogy küzdve sorscsapással
Legyen hitünk, amely reményre int.
Fentart kezed a bősz vizeknek árján . . .
S bár földre nyom le a súlyos kereszt:
Diadalt vész a zord halál hatalmán, —
Igéd hajtása dús lombot ereszt.

. . . Most is tavasz jön, ámde fuvalmára,
Ha nyilik bár virág, — nem a miénk . . .
S ha fölragyog is a nap egy sugára,
Melynek ugy várjuk áldott melegét:
Hideg van itt még a nagy tél után!
A termő föld, miként a szikla oly kemény . . .
Lesz-é, terem-é uj gyümölcs a fán? —
Szivünkben rá alighogy él remény.

De van kufár, hogy tőlünk kizsarolja
Vásári lomként: megmaradt kincseink.
És éhesen, mint dúvad lesi-várja . . .
Az áru —: vérünk . . . jövőnk — mindenünk!
. . . S a tagadásnak megszólal beszéde,
Gyalázva mindent — szemérmetlenül!
S hogy ingadozni lát a csüggedésre:
Megfojtó karja, ime! — felénk merevül . . .

Oh, jer közénk most, új élet királya!
Megtartva minket, oh, maradj velünk!
Ragadj ostort föl a sok gaz kufárra,
Ki vásárolni jött becsületünk!
És helyet véve lelkünk templomában,
Száműzve mind: mi bűn, mi rút, setét, —
Te, világosság a világosságban —
Hirdesd az Urnak nagy szeretetét!

Hirdessed nappal, hirdesd az éjszakában,
Mig örök fénynyel eljövend a nap,
Mely él az ősi hitben, próféták szavában, —
Sivatag pusztaságon, hűs árnyék alatt . . .
Te örök tiszta forrás! . . . Tűzoszlop szent sugára!
A fényben, amely virágot fakaszt:
Te Hozzád száll ma lelkeink fohásza,
Ki elhozád a legelső tavaszt!

Incze Béla.

„A számüzött Rákóczi“.

Szekfü Gyula, bécsi császári levéltári fogalmazó ilyen cimü könyvet irt. Könyvét, fájdalom, a Magyar Tudományos Akadémia adta ki. A könyv országszerte óriási fölzudulást keltett. Lássuk, jogosan-e.

Mindjárt a cimnél meg kell állnunk. Való igaz ugyan, hogy Rákóczyt 1712-ben törvényben nyilvánitották számüzöttnek a magukról Szekfüként megfeledkezett magyarok; de a nemzet nagy többsége se akkor, se azután nem ismerte el ennek a gyalázatos törvénynek igazságát és ma már nincs is benn törvénykönyvünkben ez a cikk, mely annak szégyenparagrafusa volt. Ezt hangsulyozta Sebestyén Gyula is márc. 30-iki akadémiai fölszólalásában, ő — ugymond — nem ismer számüzött, csak bujdosó Rákóczyt. De hagyjuk ezt! Mondjuk, hogy a szerző mereven ragaszkodott itt is forráshoz,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tétségre kárhoztatott vak embertársaink segitségére lenni igazán nemes cselekedet. Juttassunk tehát filléreinkből e szent célra, mentsük meg a szegény vakokat attól, hogy mások terhére legyenek. Adjunk módot és alkalmat, hogy a társadalomnak hasznos és munkás tagjai lehessenek a szegény vakok is!

A hangverseny meghivója igy szól:

Meghivó. A vakok kolozsvári áll. s. országos intézete uj épülete berendezési költségeinek részben való megszerzése céljából Andrae József polgármester, Balogh József kuriai biró, Bocz Soma bankigazgató helyettes, Csűrös Pál Kún-kollegiumi igazgató, Domsa Vazul gör. kel. esperes, Dósa Dénes magy. kaszinói elnök, dr. Farkas Pál országgyülési képviselő, Fodor Gyula főszolgabiró, Graef Hans bankigazgató, Kory Ottó róm. kath. plébános, Orendi Julius ág. ev. lelkész, Petean Josif gör. kath. esperes urak védnöksége mellett, Dr. Bielek Aladár ur, vallás és közokt. miniszteri titkár, Schmidt Albrecht ur, konzervatoriumi igazgató (zongora), Fernengel Rudolf ur (bariton), Kazatsay Imre ur, a budapesti zeneakadémia hallgatója (hegedü) és a csász. és kir. lovag Aufenberg 64. gyalogezred zenekarának közremüködésével, szombaton folyó évi április 18-án este 8 órakor a Transsylvania-szálló nagytermében szimfonikus hangversenyt rendez, melyre mélyen t. Cimet és becses családját tisztelettel meghivja a rendezőség.

Müsor: 1. Perdita (Téli mese) opera nyitánya, Barbieri Carló; 2. Bariton-szólók zongorakisérettel: a) Nebensonnen, Schubert Ferenc, b) Ich Grolle nicht, Schumann Róbert; 3. Ases Tod az I. sz. a. Peer Gynt-Suiteból, Grieg Ede; 4. a) Gyógypedagógiai előadás (különös tekintettel a vakokra) tartja dr. Bielek Aladár ur, miniszteri titkár; b) A vakok oktatásának sikereit nehány növendékével bemutatja Schannen Péter ur, a kolozsvári vakok intézetének igazgatója. Szünet. 5. Wagner Richard „Tannhäuser"-ének emléke, Hamm Alfréd, 6. Hegedü-szólók zongorakisérettel: a) Legenda Wieniawski Henrik; b) Alla Polacca, Scharwenka Fülöp; 7. Nagy hadi induló és csatahimnusz a „Rienzi"-ből, Wagner Richárd.

Belépő-jegy: Páholy 10 K, zsölye 1·60 K, zártszék 1·20 K, állóhely 70 fill., diákjegy 40 fill. Jegyek előre válthatók a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T." könyvkereskedésében. Adományok és felülfizetések a jótékonycélra való tekintettel köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Előfizetési felhivás!

Amidőn a **„Szászváros és Vidéké"**-re 1914. április 1-jével uj előfizetést nyitunk, nem mulaszthatjuk el hálás köszönetet mondani mindazoknak, akik nehéz, de lelkiismeretes munkánkban támogatni szivesek voltak. Előfizetők, munkatársak és hirdetők eddigi érdeklődése, támogatása fényes bizonyitéka annak, hogy lapunkat — rövid fennállása dacára — a megye közönsége kellő fogadtatásban és pártfogásban részesiti. Az ujévvel lapunk II-ik évfolyamába lépett. Igérjük, hogy főtörekvésünk ezután is az lesz, hogy a közönségnek egy minden tekintetben jó megyei lapot adjunk a kezébe. Hogy ezt tehessük, teljes bizalommal fordulunk a nagyérdemü olvasóközönséghez, valamint kaszinók, olvasóegyletek s más hasonló célokat szolgáló intézmények, testületek választmányához, vezetőségéhez és kérjük, hogy lapunkra előfizetni kegyeskedjenek.

Lapunk előfizetési ára évi 8 korona. Megjelenik minden vasárnap. Terjedelme rendesen (az eddigi 6 oldal helyett) 8, havonként egyszer pedig 10 oldal lesz.

Egyuttal szives tudomására hozzuk a hirdető közönségnek, hogy a hirdetési dijakat mérsékelt árakban állapitottuk meg. Többszöri avagy állandó hirdetéseknél nagy árkedvezmény.

A reklámnak a pénz- és üzletvilágban jutott fontos szerepére főleg a kereskedők, a termelők, az iparosok, gyárosok, pénzintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok figyelmét hivjuk fel azzal, hogy b. hirdetéseikkel mielőbb felkeresni sziveskedjenek.

Szászváros, 1914. április hava.

Tisztelettel:

a „Szászváros és Vidéke"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Társas tanulmányut.

Németországba, Svédországba, Norvégiába és Dániába. 1914. julius hó 2-ától julius hó 31-éig.

A tervezet a következő: Maros-Vásárhely jul. 2-án indulunk Budapestre s innen 3-án Berlinbe, ahová 4-én reggel érkezünk meg. Berlinben 3 és fél napot töltünk s negyednap délben Sassnitzon (Rügen szigeten át Trelleborgba megyünk, ahol meghálunk. Másnap reggel tovább utazunk Stockholmba, Itt is 3 napot töltünk s kirándulunk Upsalaba. Innen Trondjembe utazunk, ahol utunk legészakibb pontját érjük el (63°25 északi szélesség, tehát csak mintegy 3° a sarkkörtől. Itt a nap már majdnem egész nap a látóhatár fölött van s alig másféléráig láthatatlan, 11 óra után nyugszik s 1 óra előtt kel.) Egy egész napig tartózkodunk Trondjemben, ahonnan hajóval megyünk a páratlan szépségü norvég fjordok közt Bergenbe. Utunknak ez egyik legérdekesebb része, amikor 2 napot töltünk hajón a szebbnél-szebb vidékek közt haladva s a kies fekvésü városokat — mint pl. Kristiansund, Molde Aalesund — felkeresve Bergenbe este érkezünk meg s harmadnap délelőtt indulunk Vossevangenen át Myrdalba, Norvégia gyöngyébe. Innen Stolkjoeren kirándulást teszünk a Sognefjordhoz, ennek legszebb s igazán világhirü Naerődal ágához. Másnap a Kjosefos (hatalmas vizesés) mellett fekvő Vatnahalsen szállóból tovább indulunk a vadregényes Bergen vasuton s este Kristiániába érünk. Itt a következő napot töltjük s harmadnap reggel Trollhättanba utazunk. A vizesés (Európa legnagyobbja) és az azt megkerülő csatorna és a zsilipek megtekintése után Göteborgba megyünk. Másnap délben Helsingborgon átt Koppenhágába visz utunk, amely szép városban (széptornyok városa) két és fél napot töltünk. Koppen-

---

mint mindenütt és fogadjuk el helyes cimnek ezt. E helyett vizsgáljuk meg röviden, milyen ez a hirhedt könyv és igaz-e az akadémiának róla szóló véleménye, hogy „történelmi irodalmunknak nem válik szégyenére".

Mindenekelőtt kijelentem, hogy a könyvet elolvastam, bár mondhatom, nagy önmérsékletre volt szükségem ehhez a munkához s igy sem kedves olvasóim, sem önmagam nem vádolhatom magamat azzal, hogy állitásaimat az ujságokból szedem. Szórul-szóra idézem a könyv némely részét, mert ez többet ér minden magyarázgatásnál.

Még csak egyet bevezetésül. Mindenki tudja, hogy a történetirónak tárgyilagosnak, igazságosnak, elfogulatlannak kell lennie, „sine ira et studio" kell irnia. Mikor Rákóczyról van szó, ugy gondolom, csak Rákóczy felé hajolhatnék az iró, ha már nem tud tárgyilagos maradni, de Rákóczy ellen hajolni egy tárgyilagosnak hirdetett és magyar ember irta történeti munkában: olyan szomoru jelenség, amilyent csak ez a szerencsétlen ország tud fölmutatni.

Ebben a munkában nem Rákóczy az iró ideálja, hanem Savoyai Eugen, sokszor per „Eugen" Ime. „Eugen sohasem szerette Rákóczyt, a lázadót." (8. l.) „Savoyai Eugen lángesze." (48. l.) „Savoyai Eugen genialitása." (131. l.) Senki sem tagadja a S. E. hadvezéri tehetségét, de egy Rákóczyról szóló munkában mindig az ő lángeszéről beszélni, mikor Rákóczy nem kap egy tisztességes jelzőt, legalább is bántó.

De ne mondjuk, hogy Rákóczyt nem jellemzi Szekfü!

„Feleségéhez csak a vérnek pillanatnyi felforrása tudta hozzákapcsolni; mikor az gyermekágyban feküdt, a férj naponkit nagy lovaglóutakat tett, hogy szerelmének egy ujabb tárgyával találkozhassék . . . Nem minden alap nélkül kelt szájra az a vád, hogy nem egyszer fontos pillanatokban hagyta ott az országot, hogy életkedvét kielégithesse Lengyelországban. A bujdosás (miért nem számüzetés?!) első idejében is nem egy éjszakát táncolt át vendégszerető lengyel házaknál... Mikor a felkelés ügye végét járta, szétszórt kurucoknak nem volt hol fejöket lehajtaniok, a parasztságot kuruc és császári sereg egyaránt kiélte, Rákóczyék és Bercsényiék vig szánkócsilingeléssel sikamlottak a lengyel határ haván, szép lengyel asszonyok társaságában." (55. l.)

De ugy látszik, Rákóczy nagyon gyorsan, rohamosan öregedett.

Tudós irónk szerint ugyanis a föntebb jellemzett fejedelem Franciaországban (38 éves korában!) már vén. „A fiatal asszony (Conti hercegnő) ki nem állhatta az öregesedő fejedelem udvarlását." (27. l.) Megjegyzem, az előbbi oldalon ez az „öregesedő fejedelem" még hatalmas „természetember"! Hol itt az ész?!

„Utolsó lobbanások a kialvás előtt. A nagy politikai változásnál, a gyermekkirály trónraléptekor Rákóczy már alig várt élvezetet az élettől, világi örömök hajszolásával nem töltötte többé idejét. 1715-ben, amikortól kezdve utján elkisérjük, már öreg ember volt. Történetünk is egy öreg ember története." (32. l.)

Nem átallja leirni Thalyval és Márkival szemben, hogy „párisi házában játékbarlangot rendeztetett be." (33. l.)

„Saint-Simonnak, a rossz nyelvü udvar legrosszabb nyelvü tagjának, igy szinte lehetetlen volt Rákóczyval hosszabb beszélgetésbe bocsátkoznia." (37. l.) T. i. R. szellemi korlátoltsága miatt nem tudott a beretvaéles eszü franciával társalogni! Vajjon, hogy hihető ez el arról a dusgazdag emberről, akié az ország 16-od része volt s akit pompás stilisztaként emlit az irodalomtörténet?"

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

hágából Dánián át Korsörbe s innen trajecten (kompon) Kielbe, majd Hamburgba utazunk, ahová aznap este érkezünk meg. Három és fél napot töltönk itt. Megnézzük a város nevezetességein kivül a szárazföld legnagyobb kikötőjét, nagy oceánjáró hajóit, azonkivül Steillingben a hires Hagenbeck-féle állatkertet. Hamburgból ötödnap reggel megyünk Leipzigon keresztül Dresdenbe (Raffael Sixtini Madonnája) s innen másnap délben Prágán át Wienbe, ahonnan másnap reggel indul hajónk Budapestre, ahová aznap este érkezünk meg. Innen azonnal lehet hazautazni. Wienből azonnal lehet tovább utazni, jegyünk vonaton is érvényes.

Az utazás összes költsége Kolozsvártól végig vissza Budapestig 650 K, melybe bele van számitva: összes vasuti és hajójegyek, teljes ellátás szállodákban, hajón és vonaton az összes borravalókkal együtt, Belépődijak a muzeumokba. Vezetők dija. Csomagszállitás pályaudvartól a szállodáig és vissza. Vagyis az összegben benne van minden az utazásoknál nélkülözhetetlen kiadás, ugy, hogy az azon felüli költekezés — eltekintve az esetleges villamos, omnibus stb. költségektől — csak privát szükséglet v. szórakozás fedezésére szolgál. Bármiféle felvilágositást szivesen ad a rendező: Haner Viktor felső kereskedelmi iskolai tanár, Maros-Vásárhelyt.

Városi közgyűlés.

Végre elérkezett a nagy nap: Szászváros város 1914. évi költségvetésének tárgyalása. A „milliós“ budget érdekes tárgyalásokat fog provokálni. A pótadó kérdése sorompóba fogja állitani a városatyákat. Az exlexnek tehát vége lesz s most már csak az a főkérdés: lesz-e pótadó vagy sem? Majd meglátjuk, hiszen a kiküldött pénzügyi-bizottság — amint értesülünk — a tervelt 30%-os pótadót 10%-ra tudta redukálni. A közgyülési meghivó igy szól:

Meghivó Szászváros szab. kir. r. t. város képviselőtestületének 1914. évi április hó 15-én d. u. 2 órakor a városháza közgyülési termében tartandó rendes közgyülésére.

Állandó választmányi ülés 1914. évi április hó 14-én d. e. 10 órakor ugyanott.

Tárgysorozat: 1. Városi gyámpénztárnak 1911. évi zárszámadásai, valamint az elhagyott gyermekek segélyalapjának 1909—1911. évi zárszámadásainak belügyminiszteri jóváhagyása.

2. Tanács előterjesztése a csigmói határral szomszédos városi fekvőség eladása iránt.

3. 1914. évi költségvetés.

Kelt Szászváros, 1914. évi április hó 10.

Andrae József polgármester.

Kérelem

a „Szászváros“ volt előfizetőihez!

Tekintettel arra, hogy a „Szászváros“ megszünt és nincs is semmi kilátás, hogy ujból megjelenjék; tekintettel továbbá arra, hogy a „Szászváros“ több munkatársa előreláthatólag a „Szászváros és Vidéke“ támogatására siet, s igy a lapszerkesztősége és kiadóhivatala abba a kellemetes helyzetbe jut, hogy **az eddiginél még értékesebb lappal szolgálhat** a nagyérdemü közönségnek, a megszünt „Szászváros“ érdemes előfizetőit tisztelettel felkérjük, méltóztassanak a **„Szászváros és Vidéké“-re előfizetni.**

Akik a „Szászváros“-ra egynegyedévnél több időre fizettek elő, azoknak a megfelelő időre a „Szászváros és Vidéké“-t küldjük, ha ugyan másképpen nem intézkednek.

Kiváló tisztelettel:

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ kiadóhivatala.

NAPI HIREK.

Megálmodtam.

Megálmodtam, egy nyugtalan éjjel,
Bánattal, fájón szenvedéllyel,
Bár hinni nem akartam semmiképp
Gondoltam: álmodásom csupán álomkép.

Álmom: zord, viharos, sötét éjjel
Fényét a hold vállamról szórta széjjel;
Ijedten, félve néztem azt,
Nálad kerestem Édesem vigaszt.

Aztán a felhő gyorsan eloszlott
Kiderült az ég, tiszta csillagos volt
S a hold vállamról fennebb, tova szállt
A szokott helyére nyugodtan vissza állt.

Ez sejteté velem, a rideg életet.
Az öröm csak álom, ha néha megjelent;
S ha birni érzed, ne hidd, hogy tiéd,
Akkor veszited el csalóka örömmed:
Mikor egy percre magadénak hivéd.

Péterffyné Megyaszay Anna.

— **T. olvasóinknak, előfizetőinknek és munkatársainknak boldog husvéti ünnepeket kivánunk!**

— **A király Budapestre jön.** A király április hó 26-án Budapestre érkezik a delegáció megnyitására és körülbelül négy hétig, május végéig marad a magyar fővárosban. Közben Gödöllőn is fog tartózkodni.

— **A lutheránus püspök Szászváros on.** Beavatott helyről nyert értesülésünk alapján már február hónapban jeleztük, hogy az erdélyrészi lutheránusok püspöke, Dr. D. Teutsch Frigyes a szászsebesi kerület egyházait még ez év tavaszán meglátogatja. Amint értesültünk, Szászvárosra május hó 13-án este fog megérkezni, innen 15-én Romoszra fog kiszállni, majdan Petrozsényt is meglátogatja. A főpap látogatásának részletes programmját annak idején közölni fogjuk. A fogadtatásra a helybeli lutheránus egyház és iskola nagyban készül. A város és a többi testületek is kifogják venni részüket ezen ünnepségekből.

— **Személyi hir.** Kremling Rezső nagyszebeni cs. és kir. hadbiztos-őrnagy f. hó 8-án városunkban időzött. Ez alkalommal felülvizsgálta a katonai élelmezést és katonai-szállitók szerződéseit s mindent rendben talált.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Kercsedy Endre budapesti ügyvédjelölt a napokban Budapesten sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát. Dr. Kercsedy Endre — aki Kercsedy György ny. ig. tanitónak a fia — városunkban hosszasabban tartózkodott s aranyifjuságunknak egyik kedvelt tagja volt. Szivből gratulálunk!

„A temesvári és belgrádi diadalok után VI. Károly nem fogja tovább türni, hogy szövetségese udvarában tovább éljen az, akinek hivei tatár hordákat vezettek császári seregek ellen.“ (49. l.)

„Mi késői nemzedék sem érthetnők meg ezt a lépést (Franciaországból Törökországba menetelét t. i.), ha annak a vér- és husnélküli ideálistának, egyedül hazaszeretetből táplálkozó szabadsághősnek tartanók őt, aminőnek történetirással foglalkozó költőink oly harmonikus ecsetvonásokkal szokták lefesteni.“ (50. l.)

Ez a becstelenül kicsinyes és gunyos cim Thaly Kálmánt és Márki Sándort, a kolozsvári egyetem tudós tanárát illeti. Thaly majdnem egész életét a kuruckornak szentelte, Márki meg 3 kötetes munkát irt a fejedelemről. Ime a Szekfü ur jutalma érte. Ha egyébb nem, már a kornak járó tisztelet kellene, hogy megakadályozza Szekfü urat az ilyen meggondolatlan jelzők leirásában.

De ne csodálkozzunk ezen. Mond ő még különbet is Márkival kapcsolatban. „A másik ok, mely Márkinál a diplomáciai történet rajzában távlati csalodást okoz, az ugynevezett (!!) Rákóczi-kultusz.“ (351. l. jegyzet.) „Márki itt a Rákóczi-kultusztól inspirált költői felfogással adja elő az eseményeket.“ Fölforrt a vérem, mikor ezt olvastam! Nem tudom, mi „inspirálta“ az irót, de azt hiszem jobb lett volna hallgatnia inkább, mint „ugynevezett Rákóczi-kultusz“-ról beszélnie. Ilyet mondani magyar ember nem képes. És ilyen dolgokat magában foglalt könyvet a Magyar Tudományos Akadémiának kiadni nem szabadna!

A Törökországba költözött fejedelem Szekfü szerint etiquette-hős. Idézem erről a könyv pár sorát.

„A szultán nevében egy aga, 6 csausz kiséretében, jött érte, hogy 4 fehér lótól vont kocsin Drinápolyba kisérje. A fejedelem azonban habozott utnak indulni. Nem mintha kétségei támadtak volna lépése helyes, vagy eredményre vezető voltáról. Késlekedésének egyetlen oka az etiquette-kérdés volt.“ (134. l.)

„A fényes fogadás fáradalmait fejedelmi kötelességérzete nem hagyta kipihenni: már másnap audiencián fogadta az oláh vajda portai ügyvivőjét. Beszélnivalója ugyan nem igen volt vele, de boldoggá tette, hogy palotája fogadó termében akad ember, aki előtt a fejedelemi rang fényében jelenhetik meg“... „A fejedelmi önérzet álomvilágának ilyen s egyéb jelenségeivel még többször fogunk történetünk során találkozni.“ 135. l.)

„Türelmetlen vágyakozása a fejedelemség után mégis hagyott benne annyi józanságot“... (138. l.)

„A fejedelmi udvartartás tagjai a világ sorárol a kajmakám magyar születésü favágójától, s ennek feleségétől, a kajmakámné aszszony mosónéjától értesültek s a világi hiúságtól mentes Mikes Kelemen szelid mosolylyal jegyezte meg, hogy csak jó a jóakaró mindenütt. A fejedelem magába zárkózva, lelki tufeszüléshez közel számolta a napokat, melyek tán közelebb hozzák fejedelemségéhez, addig is izgatottságtól remegve vigyázott arra, hogy legalább a tőle függő emberek (!) megadják neki a fejedelmi tiszteletet.“

Erre csak egy megjegyzésünk lehet. Szekfü szerint a törökországi élet legmegbizhatóbb adatai a Mikes levelei. Mikes Rákóczyról a legnagyobb szeretettel ir mindenütt. Tenné-e ezt, ha szeretete csak kikényszeritett volna?! Bizony nem. Mikes százszor melegebben szerette a nagyságos fejedelmet, mint nyomorult, megtévelyedett életirója. Hiszen szerinte a fejedelem hazug is: „. . . Eddig is láttuk, de a következőkben is látni fogjuk, menynyire megbizhatatlan a Confessio (R. vallomásai) a diplomáciai tárgyalások előadásában.“ (353. l. jegyz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **Személyi hir.** Szakáts István Szászvárosra ujonnan kinevezett vezetőjárásbiró f. hó 9-én megérkezett s hivatalát átvette.

— **Majláth püspök kalocsai érsek.** Ujabbi értesülésünk szerint, mely ugyan megerősitésre vár, a király Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspököt, a nagybuzgóságu főpásztort a közeli napokban kalocsai érsekké nevezi ki.

— **Halálozás.** Özv. Krausz Józsefné sz. Haber Regina f. hó 7-én 79 éves korában Szászvároson meghalt. Az általánosan ismert és tisztelt matrona halála városszerte mély részvétet keltett. Temetése 9-én folyt nagy részvét mellett. Az elhunytban Krausz Károly zalatnai bányaigazgató-mérnök az édesanyját gyászolja. A család a következő gyászjelentéssel tudatta e szomoru hirt: „Kesergő szivünk legmélyebb fájdalmával tudatjuk ugy a magunk, valamint az összes rokonok nevében, hogy a forrón szeretett jó édesanya, nagyanya, dédanya, testvér és rokon Krausz Józsefné szül. Haber Regina bányaigazgató özvegye f. hó 7-én d. e. 9 órakor életének 79-ik évében Isten akaratján megnyugodva, jobblétre szenderült. Felejthetetlen drága halottunk földi maradványai április 9-én d. u. 1/2 3 órakor fognak a róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Béke és áldás lengjen porai felett! Szászváros, 1914. évi április hó 7-én. A gyászoló család.“

— **Báró Zeyk József meghalt.** Az erdélyi és kolozsvári arisztokráciának ujabb gyásza van. Zeykfalvi báró Zeyk József marosgombási nagybirtokos Alsófehérvármegye törvényhatóságának tagja, néhány év előtt még a ref. egyházkerületnek egyik vezető férfia, a Bethlen-kollegiumnak 1875—1909. főgondnoka, munkás életének 79-ik évében folyó hó 6-án délben Kolozsváron váratlanul elhalt. Báró Zeyk József köztiszteletben álló, népszerü mágnása volt Kolozsvárnak és egész Erdélynek, aki jelentős politikai multra tekinthetett vissza. 1972. évben Alsófehérvármegye egyik kerülete országgyülési képviselővé választotta, majd később a főrendiház tagja lett s a Bánffy-kormány idejében élénk részt vett a vallási vitákban. Tisza Kálmánnak, lelkes hive volt. Különösen nevezetes tevékenységet fejtett ki a kollegium gazdasági ügyeinek rendezésében a hetvenes évek folyamán s a kollegium szellemi és anyagi integritásának védelmében. Halála széles körben keltett mély részvétet. Hült tetemét Kolozsváról Marosgombásra szállitották, ahol a családi sirkertben helyezték el.

— **Áthelyezés.** Az alkenyéri állami vasgyárak fürésztelepén alkalmazásban lévő Bozintán György irodakezelő Budapestre, az államvasutak gépgyárába lett át helyezve.

— **Eljegyzés.** Adler Miksa vasvári izr. kántor a napokban váltott jegyet Szászvároson Stelescu Vilma kisasszonynyal.

— **A husvéti vakáció a ref. Kún-kollegiumban** f. hó 4-én kezdődött és tart f. hó 15-ikéig bezárólag.

— **Eljegyzés.** Weinberger Samu Algyógyról a napokban jegyezte el Wolf Zefike kisasszonyt Bakonyáról.

— **A hátszegi rendőrkapitány jubileuma.** Lenkes József hátszegi rendőrkapitány immár 25 esztendeje, hogy kapitányi tisztét teljesiti. Ebben a energiát, szivósságot, tapintatot igénylő állásban 25 estendőt eltölteni, valóban nehéz feladat. És Lenkes József becsülettel, lelkiismeretesen, polgártársai javára szolgálta le ezt a hosszu 25 esztendőt. Hátszeg városa — mint tudósitónk jelenti — szeretettel ünnepelte m. hét folyamán derék tisztviselőjét. A városi tanács diszülést tartott, amelyen megjelentek az összes Hátszegen müködő hatóságok tagjai is. A megye többi városainak rendőrkapitányai közül csupán Dénes Lajos vajdahunyadi rendőrkapitány volt jelen. A jubilánst Puy Lászlóból, Dénes Lajosból és dr. Deák Lajosból álló küldöttség hivta meg az ülésre. Muzsnay Béla polgármester, mint a város első polgára üdvözölte Lenkes József rendőrkapitányt kölön is kiemelve, hogy Lenkes volt az első, aki a hátszegi rendőrség élére állott s tisztét mindmáig derekasan, polgártársai megelégedésére teljesitette. Majd a polgármester átnyujtotta az ünnepeltnek a tisztviselői kar ajándékát: egy arany szivartárcát. Lenkes József rendőrkapitány meghatottan köszönte meg a szives üdvözlést. Baksay Endre szászvárosi és Liedeman Hugó dévai rendőrkapitányok táviratilag üdvözölték a jubilánst. Tiszteletére bankett is volt.

— **A folyó évi fősorozás Hunyadvármegyében** a következő napokon tartatik meg: Brádon április 22., 23., 24., 25. és 27-én; Kőrösbányán április 28., 29., 30-án; Algyógyon május 22., 23., 25-én; Pujon május 26. és 27-én; Petrozsényben május 29., 30. és junius 2., 3., 4., 5-én; Hátszegen junius 6., 9., 10., 12., 13., 15., 16-án; Vajdahunyadon junius 17., 18., 19., 20-án; Déván május 26., 27., 29., 30. és junius 2., 3., 4-én; Marosillyén junius 6., 9., 10., 12., 13. és 15-én; Szászváros on a városiak részére junius 17-én, a vidékiek részére junius 18., 19. és 20-án.

— **Beruházások az állami vasgyáraknál.** Az 1914/15-ik költségvetésben az állami vasgyáraknál eszközlendő beruházásokra 7,500.000 K, van előirányozva, amely összeg, a következőkép oszlik meg: A diósgyöri nagy olvasztótelep épitésére 1,450.000 K, a vaskőbányászat fejlesztésére 1,250.000 K, acélmüvek és bányamüvek termelő képességének fokozására 800,000 K, olvasztótelepeken mechánikai berendezések létesitésére 400,000 K, vasgyárakhoz tartozó kőszénbányászt fejlesztésére 1,000.000 K, vizerőmüvek szaporitására 800.000 K, kezelési épületek létesitésére 500.000 K, kisebb beruházásokra az összes gyárakban 1,300.000 K. Tudomásunk szerint az előirányzott pénzből tekintélyes összegek jutnak a vajdahunyadi és kudzsrii vasgyáraknak is. Vajdahunyad különösen a vasérc intenzivebb bányászatára, Kudzsir pedig vizvezeték készitésére kapnak nagyobb összegeket.

— **1000 K értékü könyvtár Lozsádnak.** A Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa f. évi február hó 28-án tartott gyülésén tárgyalta Görög József lozsádi áll. tanitónak egy könyvtár felállitása iránt benyujtott folyamodását s elhatározta, hogy egy 1000 K értékü népkönyvtárat fog felállitani Lozsádon. A könyvtár megfelelő szekrénnyel és a szükséges felszerelési nyomtatványokkal ellátva a nyáron fog megjönni és Görög József áll. tanitó kezelésére lesz bizva.

— **Helyreigazitás.** Bodor János I-sső lelkész védnök neve a vakok javára rendezendő mulatság meghivójából tévedésből kimaradt, amit félreértések kikerülése végett ezennel helyreigazit a rendezőség.

„. . . a szószoros értelmében diplomáciai nullává változott. — — — — Nem veszi észre, hogy egész diplomáciája önáltatásból való hazugságból szőtt pókháló . . .“ (158. l.)

„Hogy erdélyi fejedelemségében hazája, Magyarország, javára akar élni, a fejedelmi kötelességnek vallástól szentesitett magasztos felfogása értelmében, ezt senkisem gyanithatta a tehetetlen makacssággal fejedelemségébe kivánkozó szegény számüzöttről.“ (179. l.)

Szabad-e ilyen gyalázatos vakmerőséget megkockáztatni Rákóczyról?!

Szabad. Olyan irónak, aki Thalynak „szélbali kuruc felfogás“-áról beszél. (372. l. jegyz.)

Kár, hogy Riedl Frigyes a kuruc költeményekre vonatkozó ismeretes, nagy port fölvert megállapitásával és Szekfü úr piszkos könyvével nem siettek, mig Thaly élt!

„Az európai közösségből kizárt fejedelem oda jutott, ahova a magyar puszták hatalmas kivert bikája (izlés!!): egyetlen célja létezésének a puszta élet fentartása.“ (251—2. l.)

„A végtelen nyomoruságok a fejedelem öles termetét megtörték, lelke szabad mozgását megakasztották, gondolatait kicsiny kis körre szoritották, melyből a haza, nemzet fogalmai lassan kiszorultak.“

Hát képzelhető ennél nagyobb gyalázat?!

Vajjon honnan veszi ez az elvetemült ember az ilyen becstelen kijelentéseket? Tán a császári követek hazug jelentéseiből?

„A fejedelem öreg volt és a tervkovácsolás, a Habsburg-háboru szitása évtizedek óta kenyere. Mátyás király dicsősége bizonyára nem merült fel a száműzött lelkében (!!), mely már régóta elszokott a mindennapi kivánságokon tul is gondolkodni.“ (323. l.)

De elég! „A példa fáj!“ Még csak a „Végszó“ befejező sorait idézem, amelyek stilszerüen zárják be a könyvet.

„Pályafutása a hullámé, mely kicsapván, tétlen tespedéssel feneklik meg a parton, mig társai elemi közönnyel sietnek tovább a soha ki nem apadó, örök mederben.“ (337. l.)

Tegyük föl, hogy a könyv minden adata igaz, kérdem mégis: szabad-e, lehet-e igy irni Rákóczyról?! Szabad-e ilyen izléstelen hangot használni? Hát ez a tárgyilagos, materialista történetirás? Igaza van Apponyinak (akad. beszédében): „Ha először hallanám Rákóczy nevét és elolvasnám e könyvet, hogy őt megismerjem, akkor én őt egy kicsiny eszü kalandor szánalmat keltő képében látnám. Valóságos kéjelgéssel össze van hordva minden adat, amely a bujdosó Rákóczi sikertelenségére és megaláztatására vonatkozik. Ilyen torzképet a történelem egyik legnemesebb alakjáról, akinek kultusza nemzeti kincs, ilyet kiadni az akadémia felelőssége mellett, igen eltévesztett dolog.“

Jó izlésem és kedves olvasóim iránt tartozó köteles tiszteletem tart vissza attól, hogy legőszintébb véleményemet kimondjam e munkáról és irójáról s még inkább az akadémiáról, amely — kacagtatóan szomoru — olvasatlanul és megbirálatlanul kiadta ezt, a nemzet mély kegyeletét sértő munkát. Most már késő magyarázgatni! A tudományt mintegy kisajátitó s az előretörő modern magyar irodalom fölött olyan gőgösen pálcát törő magyar tudományos egyesülettől nem ezt várjuk! Vajjon mit szóltak a vén akadémikusok a bécsi „Reichs post“-nak Szekfüt magasztaló cikkéhez, mely örvendezett, hogy pusztul a Rákóczy-kultusz és ugyanezt jósolta 48 legendáiról is?!

Egy haszna mindenesetre van ennek az eléggé meg nem bélyegezhető könyvnek: fölébresztette a Rákóczy-kultuszt, amely nem „ugynevezett“.

Más országban agyonvernék az ilyen embert, mi elégedjünk meg azzal, ha ezt erkölcsileg tesszük meg.

Rozsondai Győző.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **A petrozsényi kath. legényegylet.** Husvét vasárnapján a községi-szálloda nagytermében mükedvelő előadást rendez. Egy három felvonásos népszinmü kerül előadásra. Kezdete este 8 órakor lesz. Személyjegy 1 K 50 fill. Családjegy (3 személyig) 3 K 20 fill. A tiszta jövedelmet az egylet könyvtárának gyarapitására fordityák. Tehát nemcsak kellemesen szórakozni fog az, ki jelen lesz az előadáson, hanem jótékonyságot is visz véghez.

— **Az esperantó Petrozsényben.** Petrozsényben is nagyban esperantóznak az emberek. Az esperantónak lelkes hive és tanitója Jámbor Lajos ottani közs. tanitó. Dénes Károly, Hunyadvármegye kir. tanfelügyelője megengedte, hogy az esperantisták az iskola helyiségeiben tartsák összejöveteleiket s ott tanulják a világnyelvet.

— **Betörés.** F. hó 5-én eddig ismeretlen tettesek betörtek a helybeli izraelita templomba. Mindent felforgattak, a perselyt feltörték, de a benne lévő pár fillért ott hagyták. A tisztelt betörő urak rosszul számitottak, mert a helyi zsidóhitközség tagjai az egyháznak szánt összegeket nem a perselybe, hanem az illető pénztárnok kezeihez juttatják. A perselyben, amely régi szokásból áll a templomban — ezek szerint soha nincs nagyobb összegü pénz s igy a betörő urak hiába fáradoztak.

— **Igazgatói értekezlet.** A nagyszebeni kerülethez tartartozó összes középiskolák igazgatói ez idei értekezletüket Walther Béla tanker. kir. főigazgató elnöklette alatt folyó hó 20-án és 21-én Erzsébetvárosban tartják.

— **Bázna uj orvosa.** Dr. Eisenmenger Rezső Bázna és Báznafürdő orvosa a nagyszebeni sanatorium főorvosává választatott meg. Az igy megürült helyre Schelker Erich budadapesti orvos választatott, aki egyuttal a báznai sanatorium főorvosi tisztségére is megválasztatott. Ugy Dr. Eisenmenger, valamint Dr. Schelker szászvárosiak s mint orvosok jó hirnévnek örvendenek.

— **Nemzeti zarándoklás Rómába.** Az Országos Katholikus Szövetség május hó 8-án Szmrecsányi Lajos dr. egri érsek vezetésével Rómába nagyszabásu országos zarándoklást rendez. E mozgalom iránt a magyar katholikus társadalom széles rétegeiben élénk érdeklődés mutatkozik és előre láthatólag még nagyobb sikerre fog vezetni, mint az 1912-ben Rómába vezetett zarándoklás, melyen több százan vettek részt, hogy a magyar katholikusoknak az Egyházhoz és annak fejéhez való ragaszkodását kifejezzék. A jelentkezések, melyek határideje április 15., Budapesten az Országos Katholikus Szövetségnél (IV. Ferenciek-tere 7. sz. III. lépcső I. em. 8.) már megkezdődtek.

— **Vadászati jog bérbeadása.** Körösbánya község vadászterületét nyilvános árverésen április 19-én adják bérbe 6 esztendőre. Kikiáltási ár 50 korona.

— **Kinemaszkecs Szászvároson.** Amint értesültünk a helybeli Erzsébet mozi Molnár Ferencnek „Az aranyásó“ c. hirneves és szenzációs sikerü kinemaszkecsét fogja közelebbről bemutatni. A film megszerzése és a szereplő müvészek lehozatala iránt most folynak a tárgyalások.

— **Ujra megszünt egy megyei lap.** A „Marosillyei Ujság“ folyó hó 5-én megszünt. A lapot, amely az idén a 2-ik évfolyamába lépett Dr. Balázs József szerkesztette. Társszerkesztő Dr. Gerasim Viktor volt. Laufer Vilmos dévai nyomdájában nyomták.

— **Tavaszi vásár.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara a városligeti iparcsarnokban 1914. április 30-tól május 6-áig tavaszi áruminta kiállitást rendez. Kiállittatnak: üveg, porcellán, majolika- és agyagáruk; papir, iró- és rajzszer-iparáruk; diszmű és norinbergi áruk; apró vas-és fémáruk; illatszer és gyógyáruk, gyógyvizek és a fürdőipar körébe vágó cikkek, élelmiszerek, cipőáruk és vegyesáruk. A kiállitás egyaránt érdekli a készitőket és közvetitőket. Tanulságul szolgál arra nézve, mit, hol és hogyan lehet előnyösebben és jobb minőségben beszerezni.

— **Triesti általános biztositó társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság“ rovatában közöljuk a Triesti általános biztositó társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégibb bitositó intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet,- tüz-, szállitmány-, üveg- és betörés elleni biztositásokat. Közvetit továbbá: jégbiztositásokat a Magyar jég- és viszontbiztositó rt., baleset- és szavatossági biztositásokat az Első o. általános baleset ellen biztositó társaság, valamint kezességi és óvadékbiztositásokat, eltulajdonitás, lopás, hütlen kezelés és sikkasztás elleni biztositásokat és versenylovak, telivérek és egyébb értékesebb tenyészálatok biztositását a „Minerva“ általános biztositó részvénytásaság, valamint áru- és utipodgyászbiztositásokat az Európai áru- és podgyászbiztósitó részvénytársaság számára. A szászvárosi főügynökség: Szászvárosi Előlegezési-Egylet Rt.

— **Dr. Tinku Aurél** szászvárosi fogorvos, aki Lovag dr. Metnitznek, a wieni egyetem foggyógyászati orvos tanárának volt assistense — amint már jeleztük — vidéki körutjáról haza érkezett s ujra rendel. Lakása Szászváros, Malom-utca 3.

— **A Katonák husvétja.** A közös hadügyminiszter rendelete értelmében — mint Bécsből jelentik — a legénységnek, amennyiben a szolgálat érdeke megengedi, április kilencedikétől bezárólag április tizenhatodikáig adható a husvéti szabadság. A görög-hatholikus és görög-keleti vallásu legénység husvéti szabadságról később történik intézkedés.

— **A helybeli ref. templomban** az innepeken az idén is egy legátus. Bakk József fog prédikálni, valamint a kudzsiri fiók egyháznál is.

— **Halálozás.** Kiss Sándor szászvárosi fazekas-mester neje szül. Mátyás Ilona f. hó 8-án meghalt. Temetése f. hó 9-én ment végbe.

— **Az „Alpestesi Rákóczi Ifjusági Egyesület“ és az állami elemi népiskola ifjusága** 1914. évi április hó 13-án, husvét másndnapján, az állami iskola termében, az alpestesi református temlom ujraépitése alapja javára zártkörü müsoros estélyt rendez. Beléptidij: Személyjegy 50 fill. családjegy 2 K. Kezdete este hat órakor. A beomlással fenyegető régi református templom ujraépitésének s ezzel a magyarság megerősitésének nemes nagy céljára való tekintettel, felülfizetéseket és adományokat hálásan fogad és köszönettel nyugtáz az Ifjusági Egyesület Müsor: 1. Coral; Mainczer J.-től. Orgonakisérettel énekli az áll. ellemi iskola vegyes dalkara. 2. Rákoczi; Váradi A.-tól. Szavalja: Csanádi János ifj. egy. tag. 3. Rákóczi harangja; Benedek E.-től. Szavalja: Demeter Antal ifj. egyesület tag. 4. Melodráma: Istenért és szabadságért. Szövege Szuhay B., zenéje Fönyvessy B.-től. Előadja: Bujti Klára if. egyesületi tag, az áll. el. isk. orgonakiséretes dalkarával. 5. Monolog: A csók; Pásztor M.-től. Előadja: Demeter Erzsi ifj. egyesületi tag. 6. Dialog: A nátha; Erdélyi Z.-től. Játsza Biró Karolina és Kádár Lukrécia ifj. egy. tag. 7. Népdalok. Énekli az ifjusági egyesület vegyes dalkara. 8. Magánjelenet: A drótostót; Csajági B.-től. Előadja: Biró Sándor ifj. egyesületi tag. 9. Vig monolog: A nevető ember; Nagy E.-től Előadja: Csanádi László ifj. egyesöleti tag. 10. Népdalegyveleg. Énekli az áll. el. iskola vegyes dalkara. 11. A Haza. Szinmü egy felvonásban, Barta I.-től. Személyek: Baróthy: Biró Sándor, Mariska, leánya, Farkas Klára, A haza: Köpeczi Zsuzsána, Emese: Bujti Klára, Szilágyi Erzsébet: Demeter Ágnes, Dobó Katica: Demeter Lina, Bornemissza Anna: Biró Lina, Rozgonyiné: Csanády Katalin, Kanizsai Dóra: Bujti Zsuzsánna, Lorántffi Zsuzsánna: Kádár Lukrécia, Zrinyi Ilona: Demeter Erzsébet, Szobalány: Köpeczy Ágnes. 12. Induló. Énekli az állami iskola és ifj. egyesület egyesitett vegyes dalkara.

— **Alkenyéren vasuti baleset.** Folyó hó 3-án éjjel Gyulafehérvárról érkezett tehervonatnál szerencsétlenség történt. Ugyanis az egyik fékező a tolatás alkamával, amidőn a váltót átfektette, a mozgó vonat pakli kocsijába akart felszökni; nem vette tekintetbe, hogy közvetlen közelében a rakodó van, — s igy történt azután, hogy a rakodó kiálló szeglete leütötte és a kocsi kerekei alá került, mely mind a két lábát a térden alol teljesen levágta. Az első segély nyujtásban, Bartos Károly állomás főnök részesitette; ki a személyzet támogatásával a mentőszekrényben lévő kötszerekkel, hogy némileg a vérzés csillapitható legyen a levágot lábakat bekötözte. Egyuttal intézkedett, hogy a sebesült még azon teher vonattal a Piskii kórházba szállittassék. Onnan azonban, még az éj folyamán tekintve, hogy nagyobb operáció esete forgott fenn, a Dévai kórházba lett szállitva. Későbbi értesülésünk szerint vasárnap sulyos sebeibe belehalt.

Elfogott vasuti zsebtolvaj. A budapesti-brassói gyorsvonaton utazóknak valóságos réme volt az a vasuti zsebtolvaj, akit a napokban csiptek el a fővárosi detektivek. Két esztendő óta számtalan utast fosztott ki egy Faludi Béla nevü volt vasuti hivatalnok s a rendőrségnek csak a napokban sikerült elfognia. Hamisan kiálitott nemzetközi vasutas szövetségi jeggyel utazott és ezért tévesztette meg a kutató detektiveket és a vasuti személyzetet.

— **Kard és piros sapka.** A máv. tisztviselőinek uj egyenruhaszabályzata szerint szolgálatban piros sapka és kard lesz kötelező. Az uj egyenruha hasonlatos lesz az osztrák vasuti tisztek uniformisához.

— **Társadalomtudományi Kör** van alakulóban Nagyenyeden. A kör szervezését dr. Farnos Árpád kórházi igazgató-főorvos vállalta magára.

— **A zalatnai kőfaragó szakiskola fejlesztése.** Örömmel értesültünk arról, hogy a zalatnai állami kőcsiszoló és kőfaragó ipari szakiskola villanyerőre való berendezése elhatározott dotog. Ezzel az eddig is magas szinvonalon álló intézet igazi modern szakiskolává válik.

— **Vassalak szállitása Sebeshelyről.** A 80-as években felhagyott sebeshelyi vasgyár területéről a vassalakot Vajdahunyadra szállitják, hol a nagyolvasztóban ismét át olvasztás alá kerül. A salakbányán lévő salak

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

vastartalma 40—45% vas. A szállitás jelenleg a csángok által tengelyen történik egész a szászvárosi vasuti állomásig, hol azt vasuti kocsikba rakják. Mint hirlik, ugy a salak, de különösen a tüzlfa leszálitása végett keskeny vágányu erdei vasut épittetik egész fel a vágásba. Ez által az igy leszálitott tüzifa hőhatálya 25—30%-al lesz több mint a vizen leusztatott tüzifáé.

— **Majláth püspök a hatholikus tanitóegyesületekről.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök most megjelent főpásztori körlevélben utasitja egyházmegyejének papságát, hogy mindenki lépjen be a megfelelő espereskerületi katholikus tanitóegyesületbe és annak müködéséből vegye ki a részét. Egyuttal elismeréssel emeli ki, hogy az erdélyi katholikus tanárok testületileg beléptek a a tanitóegyesületekbe. A papságnak, a tanári és tanitói testületeknek együttes müködése, kölcsönös érintkezése — irja a püspök — nemcsak a tanügynek fog javára válni, de a társadalmi életre, a hivökre is jó hatással lesz.

— **Veszett ebek garázdálkodása — Vajdahunyadon.** Ugylátszik nemcsak Szászváros kezelik a kutyaügyet lanyhán, hanem V.-Hunyadon is. A napokban több veszett kutya járt a városban s három egyént megmart: ifj. Wachter Józsefet, Fekete Józsefnét és özv. Haringnét. Felszállitották őket a budapesti Pasteurintézetbe.

— **Védekezés a Maros ellen.** Amig mi szavalunk és gyülésezünk a Maros elleni védekezésről, addig a szomszéd Alsófehérvármegye cselekszik. A kormánynál egyelőre 180,000 koronát eszközölt ki a Maros alsófehérmegyei szakasznának megerősitésére. Hát nálunk mikor fog ez irányu sikeres és eredményre vezető mozgalom megindulni?!!

— **Az „Emke“** f. hó 19-én (Vasárnap) d. e. 10 órakor Kolozsvárt a kir. tud. egyetemi aulában rendkivüli közgyülést tart. Napirend: uj alapszabály-tervezet és munkaterv tárgyalása, az elsőre vonatkozó felebbezéssel együtt.

— **Uj mozi Vajdahunyadon.** Vajdahunyad sem maradt el a nagy mozi versenyben. Eddig egy mozi szórakoztatta a hunyadiakat, most kettő. Megnyilt ugyanis a Strauss-féle vendéglő nagy helyiségében az uj mozi, amely a legkényesebb igényeket is kielégitheti. Igaz, hogy a bölcs magisztrátus nem akart villamos áramot adni az uj mozninak, de a szabályrendelet ennek is utját állta s ma már van villamos áram is. Egyébként a két mozis kiegyezkedett 50%-ban, mindakettő hetenként kétszer játszik, de különböző napokon. Természetesen a két mozis közül az fog boldogulni, aki szebb és jobb képeket ad s akinél előzékenyebb a kiszolgálás. Jóvolna, ha nálunk is kiegyeznék a két mozis, mert bizony igy nehéz helyzetük van.

— **Uj erdélyi szinikerület.** Torda város kezdeményezésére szervezett erdélyi uj szinikerület a legutóbbi nagyenyedi gyülésen megalakult. Kötelékébe pedig a következő városok tartoznak: Torda, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Kézdivásárhely, Gyergyószentmiklós, Szászrégen, Fogaras, Petrozsény, Székelyudvarhely, Segesvár; nyári állomások: Szováta, Előpatak, Tusnád.

— **Az uj cigaretta.** Április 6-án uj cigarettát bocsátot ki a dohányjövedék igazgatósága. Az uj cigaretta, a Mirjam, karcsu, aranyvégü, kétféle alakban; szopókával és anélkül kerül forgalomba és öt fillér darabja. Egyelőre csak a budapesti, fiumei, pozsonyi és zágrábi dohányáruraktárak kerületében bocsátják ki a Mirjamot, de később az eladás nagyságához mérten mindenütt kapható lesz.

— **Vadházasságok korlátozása.** A belügyminiszter körrendeletet adott ki a vármegyei és városi árvaszékeknek, melyben meghagyja, hogy a kiskoruak közti vadházasságok továbbterjedésének megakadályozása végett a szóban levő kiskoruak gyámjait szigoruan büntessék meg, ha azok az „összeálláshoz“ beleegyezésüket adták. Hasonló esetekben a büntetést a szülőkre is ki lehet terjeszteni s őket a szülői hatalom gyakorlásától is felfüggeszteni.

— **Szőlőbirtokosok pincegazdasága rt. (Nagyenyed)** cég alatt 120.000 K, alaptőkével (240 drb. 500 K, n. é. részvény) Nagyenyeden uj vállalat jegyeztette be cégét. Az igazgatóság tagjaj: Szász József, Zeyk Dániel, id. Winkler János és Nagy Sándor.

— **„Rendkivüli olcsó árak“, „alkalmi vétel“** kifejezésnek hirlapokban és hirdetményekben való közzététele a tömeges és gyors vásárlásra ingerlés tényálladékát megállapitja s az ipartörvény 51. §-ába ütköző kihágást képez a kereskedelmi miniszter 1914. január 9-én 94078/913. szám alatt kelt határozata szerint.

— **Eladó** egy erőshangu, jókarban levő Schunda-féle pedálos cimbalom. Értekezhetni Duma Sándor cimbalmossal Szászvároson.

— **Biró választás.** F. hó 8-án Alkenyéren biróválasztás volt. A község ujra megválasztotta eddigi biráját, Viorel Miklóst. Itt emlittjük meg, hogy Viorelt a választás előtti napon egy kis baleset érte, amennyiben véletlenségből elsült revolverével ujjait megsebesitette.

— **A táviratlevélforgalom kiterjesztése.** A kereskedelmügyi miniszter rendeletet adott ki a táviratlevél forgalomnak Németországra való kiterjesztéséről. A rendelet szerint április elsejétől kezdve Németországgal való forgalomban is lehet táviratleveleket váltani. E táviratlevél dija szavanként három fillér, hetven fillér dijminimummal. A táviratleveleket ugyanolyan feltétellel fogadják el és ugyanugy kezelik, mint a belföldi forgalomban, azzal a kivétellel, hogy a táviratlevelek a belföldről csak este nyolc óra után továbbithatók.

— **Hihetetlen olcsó áram.** A „Műszaki Világ“ irja: Szászrégen város m. hó 21-én dr. Schiffbäumer Hugó polgármester elnöklete mellett tartott közgyülésén leszállitotta az elektromos áram árait; és pedig nagy fogyasztásnál hektówatóránként 2 fillére, az erőáram árát pedig 1 filléről 0.7 fillére. Az utóbbi azonban csak azon nagyobb fogyasztókra vonatkozik, akik az erőáramot a főhasználati idő alatt, azaz napnyugattól este 10 óráig csak korlátolt mértékben használják és a kik azonkivül évenként legalább 2000 K-ért előáramfogyasztásra kötelezik magukat. Elhatároztatott, hogy a város területén 35 uj izzólámpa és 5 ivlámpa állittassék fel s hogy az ivlámpák ezentul az egész éjszakán át égjenek. Vajjon Szászváros mikor kapunk ilyen olcsó áramot?

— **Hány szabadságharcos él még?** Az 1848—49. honvédek közül élt 1912. év végén a kormány jelentése szerint egy tábornok, 1 törzstiszt, 222 főtiszt, 535 altiszt és 2296 közlegény, összesen 3055 ember. Honvédözvegy pedig 1810 részesült állami ellátásban. Az összes ellátottak létszáma 1911-ben 5564 volt és igy 1912-ben 669 emberrel csökkent.

— **Az ebtartó gazdákat** ez uton is ujólag figyelmeztetjük, hogy amig az ebzárlat tart, kötve tarsák ebeiket, mert az utcán szájkosár és poráz nélkül megjelenő kutyák lelövetnek. Ezenfelül a gazdát még meg is büntetik!

— **A csendőrség egyenruhája** a legközelebbi időben meg fog változni. Ha valahol, ugy a csendőrségnél kiváló gondot kell forditani arra, hogy a legénység és tisztek ruházata megfeleljen annak a sok követelménynek, mely a nehéz, izomsorvasztó munkával kapcsolatos. A követelmények, melyek e kérdéshez füződnek, a következők: A ruházat meg kell, hogy feleljen az egyes időszakoknak, a szolgálat célszerüségeinek, a nemzeti jellegnek, az izlésnek, az egyének önérzetének. Az időszakok azt követelik, hogy legyen kényelmes nyári és meleg téli ruházat; szin, szabás megkönnyitse azt a sulyos feladatot, melyet a portyázás nehézségei rónak reá a csendőségre. — Mindezek a dolgok csak részben vannak most meg. — Nincs elég kényelmes nyári ruházat, nincs elég meleg téli ruházat, célszerüség tekintetében nincs különbség az Alföldön és a havasokon szolgálatot végző csendőrök ruházata között. Ugyanigy van ez a tiszteknél is. Ezenkivül a tisztek öltözködése, bár izléses, de nem elég diszes. És egyebekben is hiányos. Ugy értesülünk, hogy a ruházat szine acélszürke lesz, olyan, mint a határszéli rendőrök ruházata. Nem tarjuk helyesnek a választást. Egyik sötét szint a másikkal minek kicserélni.

— **Az udvarias szerkesztő.** Egy párisi lap szerint egy pekingi hirlap szerkesztője a következő levél kiséretében szokta visszaküldeni a kezdő iróknak használhatatlan kéziratait:

— Nagyrabecsült testvére a napnak és holdnak! Rabszolgád lábaidhoz borulva könyörög, engedd meg, hogy beszélhessen és életben maradhasson! Kéziratod, nagyrabecsült férfi, kegyes volt megengedni, hogy bepillanthassak és én gyönyörüséggel olvastam. Őseim sirjára esküszöm, hogy ennél nagyszerübb művet még sohasem olvastam. Félelemmel és szent borzalommal küldöm vissza. Ha valaha olyan vakmerő volnék, hogy ezt a drága kincset kinyomattathatnám, akkor az elnök rögtön elrendelné, hogy mindig csak a te műveidet használjam mintaképnek. Hosszu évek során szerzett irodalmi tapasztalataim fölbátoritanak annak kijelentésére, hogy ilyen költői gyöngyök csak minden tizedik ezredévben teremnek, azért bátorkodom tehát azt neked visszaadni. Bocsásd meg, nagyrabecsült férfi, vakmerőségemet. Lábaidhoz borulva üdvözöl rabszolgádnak rabszolgája.

CSARNOK.

A feltámadás.

Tavaszi lágy szellő, lengeti a fákat.
Megint megszólal a dalos kis madár.
Lomb takarja ujra az elszáradt ágat,
Mihelyt rá süt a meleg napsugár.

Minden ujra éled; új életre pezsdül.
A zöldelő erdő, mező, kis patak
Hirdetik, hogy nagy csak te vagy egyedül,
És feltámadásról zeng minden ajak.

A feltámadásnak napja vagyon máma.
Az Ur Jézus Krisztus im feltámadott.
Zsolozsma csendül meg az Ur templomába',
Annak, aki nékünk uj éltet adott.

Hova lőn általa koporsó hatalmad?
Im legyőzve téged ő feltámadott.
Hova lőn oh halál a nyert diadalmad?
Általad szent teste el nem porladott.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Légy üdvöz oh Husvét, feltámadás napja!
Zengjük ma egy szivvel a zsoltár szavát:
„Álleluja, feltámadt az Isten fia!"
S imádjuk érette hőn az ég Urát.

Kovács Géza.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztositó Társulat
(Assicurazioni Generali)

f. évi március hó 17-én tartott 82-ik rendes közgyülésén terjesztettek be az 1913. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1913. december 31-én érvényben volt életbiztositási tőkeösszegek kor. 1,297,036,630·20 tettek ki és az év folyamán bevett dijak kor. 56,381,050·47 rugtak. Az életbiztositási osztály dijtartaléka kor. 22,566,540·30-rel kor. 398,114,196.97-re emelkedett. Az életbiztositottak osztalék-alapja kor. 7.515,715·11 tesz ki. A tüzbiztositsi ágban, beleértve a tükörüveg biztositást, a dijbevétel kor. 19,357,541,835 biztositási összeg után kor. 33.085,512·87 volt, miből kor. 11.771,428·47 viszontbiztositásra fordittatott, ugy, hogy a tiszta dijbevétel kor. 21.287,084·40-re rugott és ez összegből kor. 15.425,174·22 mint dijtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló dijkötelezvények összege kor. 160,198,898.15. A betörésbiztositási ágban a dijbevétel kor. 1.774,925·69-re rugott, miből levonván a viszontbiztositást, a tiszta dijbevétel kor. 982,230·66 tett ki. A szállitmánybiztositási ágban a dijbevétel kitett kor. 7.340,807·26, mely a viszontbiztositások levonása után kor. 3.362,470·05-re rugott. Károkért a társaság 1913-ban kor. 50.202,042·11 és alapitása óta kor. 1.163,020,163·67 fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra kor. 233.952,606·56 esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen kor. 15.504,719·08-re rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely kor. 7.971,112·52 tesz ki, az értékpapirok árfolyam-ingadozására alakitott tartalék, mely az idei átutalással együtt kor. 4.948,531·55-re rug, továbbá felemlitendő a 160,000 kor. rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással kor. 2.425,075·01 tesz ki. Részvényenként 720 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az idei átutalások folytán kor. 434.367,388·47-ről kor. 456.949,184·97-re emelkedtek, a következő elsőrangu értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések kor. 105.861,710·28. 2. Életbiztositási kötvényekre adott kölcsönök kor. 51.760,232·04. 3. Letétbe helyezett értékpapirokra adott kölcsönök kor. 5.459,438·35. 4. Értékpapirok kor. 237,342,355·22. 5. Követelések államoknál és tartományoknál kor. 46.666,706·21. 6. Tárca váltók kor. 719.310,61. 7. Készpénz és az intézet követelései a hitelezők követeléseinek levonásával kor. 9.139,432·26. Összesen kor. 456.949,184·97. Ezen értékekből 85 millió korona magyar értékekre esik. — A „Minerva" általános biztositó részvénytársaság Budapesten, — mely az Assicurazioni Generali leányintézete, — egyébb ágazatain kivül foglalkozik a kezességi- és óvadék-, valamint az eltulajdonitás-, lopás-, hütlen kezelés- és sikkasztás elleni biztositással, nemkülömben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztositásával, mely uj ágazatokat nevezett társaság vezette be hazánkban, valamint áru- és utipodgyászbiztositásokat az Európai áru- és podgyászbiztositó részvénytársaság számára.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Sz. B. Utána járunk s ha lehet, megküldjük.

B. S. Bácsi. Mikor lesz szerencsénk? Egypár sorocskát kérünk. Üdv.

P. B. Algyógy. Sajnáljuk, hogy nem voltunk itthon. Egyébként b. sorait várjuk. Közelebbről személyesen tisztelgünk.

K. J. Budapest. A küldötteket köszönjük. A régi kézirat megvan s a nyár folyamán leközöljük. Kézcsók.

Sz. J. V.-Hunyad.? ?

Bősz-örmény. Mély hallgatását nem értjükk. Jó lesz életjelt adni.

K. Gy. Csurgó. Reméljük, hogy ezentul ujra tisztelhetjük soraink táborában. Tollát és zsebét erősen nélkülöztük s mély hallgatása már—már kétségbeejtette lelkünket. Ha erre viszi utja, nézzen be hozzánk: a régi szeretettel fogadjuk. Különben május végén, vagy junius elején felkeresük önt csendes otthonában — bejelentés nélkül. G.-vel együtt szivélyes üdvözletünket küldjük!

Tavasz. Nem közölhető.

P. J. Kolozsvár. Ezt a hosszu hallgatást nem birjuk ki. Irjon!

F. E. Budapest. A küldött lapot köszönjük!

G. Kudzsir. A Gyulától küldött üzenetet köszönettel nyugtázzuk. Közelebbről személyesen.

„Öreg" Egy nehány sorocska esedékessé vált. A küldött költeményt hozzuk. Várjuk a többit is. Üdv!

K. G. Kolozsvár. Köszönjük. A többit is hozni fogjuk. Kérjük az igért egyéb apróságokat is. Üdv.

Gy. F. Déva. Sorát ejtjük, de csak később, mivel sok „irásunk" jött s van raktáron. Üdv.

HIRDETÉSEK.

Sz. 336/1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi V. 15744 számu végzése következtében dr. Papiu Enea ügyvéd által képviselt Ardeleana pénzintézet javára, 79 K s jár. erejéig 1914. évi február hó 25-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 700 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 kocsi és egy teher-szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróság 1914. évi V. 153/1 számu végzése folytán 79 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi április hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 61 K 96 fill.-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig Szászvároson, alperes lakásán leendő eszközlésére **1914. évi április hó 18-ik napjának d. e. 11 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1808. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi április hó 4-én.

Gödri Jenő,
kir. bir. végrehajtó

345

Sz. 371/1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 1913. évi Sp. I. 252/2 számu végzése következtében Dr. Muntean Aurél ügyvéd által képviselt Tamasoi Péter és társa javára 250 K s jár. erejéig az 1913. évi augusztus hó 6-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 920 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, kocsi és bivaly nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróság 1913. évi V. 567/5 számu végzése folytán — K tőkekövetelés és eddig összesen 101 K 10 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Ludesden, alperes lakásán leendő megtartására **1914. évi április hó 24-ik napjának d. u. 4 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi április hó 9-én.

Gödri Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

344

Sz. 380/1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi V. 11536 és a szászvárosi kir. járásbiróságnak Sp. I. 182/2 számu végzése következtében dr. Martini Ágoston ügyvéd által képviselt Előlegezési egylet rt. javára 317 K 40 fill. s jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 6-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 900 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 30 szekér széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróság 1913. évi V. 636/3 számu végzése folytán 317 K 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1913. évi julius hó 26-ik napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódij és eddig összesen 7 K-ban biróilag már megállapitott költségek erejéig Martinesden, alperes lakásán leendő eszközlésére **1914. évi április hó 23-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi április hó 4-én.

Gödri Jenő
kir. bir. végrehajtó.

334

Sz. 447/1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1912. évi V. 8213/polg. számu végzése következtében dr. Martini Ágoston ügyvéd által képviselt Előlegezési egylet rt. javára 105 K s jár. erejéig 1912. évi szeptember hó 11-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 770 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: tehén, egy boglya széna és egy buzarosta nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróság 1912. évi V. 680/5 számu végzése folytán 105 K tőkekövetelés, ennek 1911. évi március hó 5-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 56 K 98 fill.-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig Lozsádon, alperes lakásán leendő eszközlésére **1914. évi április hó 21-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi április hó 4-én.

Gödri Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

335

Sz. 6306/1913. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy az Ardeleana végrehajtatónak 339 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szászvárosi kir. járásbiróság területén levő és a kudzsiri 1718. sz. tljkvben A † 2 rd. 569/1 hrsz. házból Valker Zsuzsa 1/2-ed jutalékára 400 kor., a 3138 sz. tljkvban A † 1 rd. 569/2 hrsz. házból Valker Ede 1/2-ed jutalékára 400 kor. kikiáltási árban ugy azonban, hogy a kikiáltási ár 2/3-adán alul el nem adható s a bánatpénz az árveréskor a vételár arányában kiegészitendő, özv. Valker Márton C. 2. 2. a. 1/5-öd haszonélvezetének fenntartásával az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1914. évi május hó 5-ik napján d. e. 9 órakor** Kudzsir község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron, a fent kitett feltételek szerint eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a birósághál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szászváros, 1913. évi december hó 5-én.

A kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság.
Sebestyén s. k., kir. járásbiró.

A kiadmány hiteléül:
Borsos Sándor,
kir. tlkvvezető.

336

Sz. 367/1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1914. évi V. 13999 számu végzése következtében Dr. Kramer Henrik ügyvéd által képviselt Magyar Általános Kőszénbánya R.-t. javára 453 K 40 fill. s jár. erejéig 1914. évi március hó 2-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 610 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 piros herélt ló, 2 igásszekér és egy féderes kocsi nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróság

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

1914. évi V. 55/2 számu végzése folytán 453 K 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1914. évi január hó 4-ik napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódij és eddig összesen 72 K 70 fill.-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig Szászváros, alperes lakásán leendő eszközlésére **1914. évi április hó 18-ik napjának déli 12 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi április hó 4-én.

337 *Gödri Jenő*, kir. bir. végrehajtó.

Eladó egy használt, de jókarban levő FAGYLALT-GÉP és egy KONZERVÁTOR (apparat) kissebb üzemnek megfelel. Recska István cukrász, Szászváros.
338 1—2

!! ÉRTESITÉS !!

Jutányos árak! Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy **cipőkereskedésemet, raktáramat** a legujabb, legmodernebb és legdivatosabb árukkal szerettem fel. Jutányos árak!

Pontos kiszolgálás. Pontos kiszolgálás.

Megérkeztek férfi- és női-, schewro-, lakk- és sárga-cipők a legszebb és legjobb kivitelben! Vászoncipőkben különlegességek!!

Streit Henrik Utóda cipőkereskedő. 330 2—3 Szászváros, Vásár-u.

Andronye Péter

mészárosmester, Szászváros Schuster-u. l.

Kún-kollegiumi konviktus hússzállitója.

Ajánlja naponkint frissen vágott, tisztakezelésü marha, borju, sertés, bárány **hus áruit**

Pontos kimérés! Tiszta kezelés!
o—o Jégszekrény! o—o
Kivánatra árut házhoz is szállitok!

Andronye Péter
mészáros, Schuster-u. l. (Linda-féle ház).

Erzsébet-mozi

Husvét vasárnap
1914. évi április hó 12-én
jótékony zóna-előadás

Páholy 3 kor, körszék 50 fillér, zártszék 40 fillér, II. hely és karzat 20 fillér.

A SZERELEM GYŐZ
Szinmü 3 felv. Irta: D. Riche.

Aeroplán házasság
amerikai humoreszk.

Az élet utjain
falusi tört. Henny Porten.

Ősök kincse
2 felvonásban.

Az uj **Berson**

gummisarok
számos előnyei miatt csodálatra méltó.

Kellemes, zajtalan, tartós, elegáns.

Kitünő izletes jó házi-koszt olcsón kapható a **Müller-féle vendéglőben** Ország-ut 10. 277 4—

Szászvároson, **Ország-ut 48. sz. a.** (a román templommal szemben) lévő három családnak való lakóhelyiségből, nagy kert, 2 udvar, nagy csűr és szinből álló ház eladó. Bővebbet szerkesztőségünkben. 321 2—2

KŐNIG KÁROLY
szoba-, cim- és épületfestő, SZÁSZVÁROSON.

Ajánlom ez idei legujabban beszerzett mintáimat, melyek a mai modern kor legmagasabb igényeit is kielégitik. Főtörekvésem oda irányul, hogy ugy mintáimmal, valamint munkáim kivitelével versenyt haladhassak a főváros festő-iparosaival. oo 262 6—6

A n. é. közönség további szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel
Kőnig Károly

KÉSZITEK

Előnyös árak! cementcserepet, mely tüz és vizmentes, könnyebb mint az agyagcserép, mohamentes és folyton keményedik. Nálam kaphatók: folyosókra cementlapok, kerti utak és ágyások diszitésére való lapok mindenféle szinben. Ugyszintén cementcsövek, vályuk és vasbeton oszlopok nagy választékban.

329 2—10

Pontos szállitás!

OPREAN GYÖRGY
első szászvárosi cement-cserép vállalata
Romoszhelyi-utca 3. Telefonszám: 7.

Központi (Central) szálloda

342 1—3

Szászvároson
30 vendégszoba, étterem, kávéház!
Izletes konyha! Mérsékelt polgári árak!
kitünő asztali- és csemege-borok!
Minden szerdán és szombaton este
Duma Géza
hirneves cigánybandája koncertezik.

Minden vonatnál omnibusz és kocsi! Kocsik vidékre is kaphatók!

o-o Teljes tisztelettel: SCHULMEISTER GÁBOR, szállodás. o-o o-o

---

„Lobstein" antinicotin szivarkahüvely **a legjobb.** Kizárólag csakis a M. Kir. dohány nagy- és különlegességi tőzsdében kapható, Szászváros. 112 26—52

„ERZSÉBET" mozi a Központiban **HUSVÉT HÉTFŐN**

Óriási szenzációs műsor!! Rendes árak!

Az örvény
6 felvonásban, 2500 m. szines

NICK WINTER
W. PSYLANDER
MAXI stb. stb.

Jegyek előre válthatók MÜLLER V. T. virágüzletében, a Főtéren. o-o

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Április 12-én nagy jótékonycélu előadás.

„Urania" fényszinház

Vasárnap, április hó 12-én a Transsylvania nagytermében

két fényes előadás

katonazene közreműködésével.

Monopol! Telefonszám: 35. Monopol!

SARAMOS

Regényes szinmű 5 felvonásban 1950 m. A római Cines gyár ezidei legnagyobb filmszenzációja, mely rendkivül érdekes cselekmény keretében egészen uj világot tár elénk, szemtanui lévén egy égő óceán hajó páratlanul érdekes viszontagságának és a kétségbeesett utasok izgalmas menekülésének, majd eljutva a természet legbujább virágos kertjébe, Indiába, szemeink előtt folynak le a legérdekesebb oroszlán, tigris és párduc vadászatok, melyekben a római Cines gyár felkérésére a főuri világ legkiválóbb képviselői vettek részt.

SZEMÉLYEK:

Festungskom.: Leutnant Novelli Amletto Novelli
Frau Leutnant Novelli — — Signorina Hesperia
Saramo, die Tochter des Häuptlings Lia Ginnchi
Tom — — — — — — I. Lupi
Sando Kan, Sohn des Häuptlings Graf R. de Itri
Ein Führer — — — — Fürst Ugone de Sandro

MŰSOR:

1. **Nyitány.**
2. **Heti szemle.** A legujabb világesemények.
3. **Vastermelés.** I. és II. rész, term.
4. **Ágoston és klubtársa.** Humoros.
5. **A szerelem átka.** Dráma 2 felv.
6. **Szünet.**
7. **Saramos.** Dráma 5 felv.
8. **Modern táncok.**
9. **Benedek az indiánok közt.** Humor.
10. **Induló.**

Rendes helyárak! Kezdete d. u. 4, este 8 órakor.

Április 13-án.

„Urania" fényszinház

Hétfőn, április hó 13-án a Transsylvania nagytermében

két fényes előadás

katonazene közreműködésével.

Monopol! Telefonszám: 35. Monopol!

Az oroszlánok menyasszonya

Érdekfeszitő müvészdráma 4 felvonásban. A főszereplők között a világhirü Emmy Destinn és Enrico Caruso

Az áldozat.

Müdráma 2 felvonásban. A főszerepben **Henny Porten.**

MŰSOR:

1. **Nyitány.**
2. **Heti szemle.** A legujabb világesemények.
3. **Öreg ember nem vén ember.** Vigjáték.
4. **A férjhelyettes.** Dráma gyönyörüen szin.
5. **Egyptom és a Nilus.** Term.
6. **Szünet.**
7. **Az oroszlánok menyasszonya.** Drám 4 felv.
8. **Az áldozat.** Dráma 2 felv. Henny Portennel.
9. **Polidor és az elefántok.**
10. **Induló.**

Helyárak: (számozott helyek) délután mint este: I. hely 1 K, az első 5 sorban 80 fill., II. hely 60 fill., III. hely 40 fill. Páholy 6 K, páholyülés 80 flll. — Katonák őrmestertől lefelé félhelyárakat fizetnek.

Előadás kezdete pont d. u. 4½ és este 8 órakor.

Jegyek előre válthatók, valamint bérelhetők Graffius J. gyógytárában.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

SCHUSTER H.

MINDENNEMŰ IRODALMI-MŰVEK, ISKOLAI ÉS IRODAI SZEREK, PAPIROK, HIVATALOS ÉS EGYÉB NYOMTATVÁNYOK, LEGJUTÁNYOSABB ÁR MELLET SZEREZHETŐK BE

?

A „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RT." KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.

T. C.

Az első nagybaári kályha és schamotte gyár Nagy-Baárban Hunyadmegyében ajánlja saját gyártmányait a n. é. közönségnek, u. m. ***kályha-tűzhelyeket, kandallókat és takarék-tűzhelyeket*** minden szinben és nagyságban régi vagy divatos stilusban. Jó munkáért, valamint tűzálló anyagért a gyár teljes felelősséget vállal öt éven át. ***Falburkolatokat és fürdőkádakat valódi fayenceplattenből,*** valamint mindennemű ezen szakmát érintő, javitásokat is elvállalunk mérsékelt árak melletti gyors kivitelre.

Pontos és szolid kiszolgálást biztositunk mindenfelé és kérjük n. b. megbizásaikat.

Teljes tisztelettel: **Első nagybaári kályha és Schamotte gyár Nagybaárban, (Hunyadm.)**

324 2—

Szokott Ön hirdetni?

Reklám!
E nélkül nincs üzleti élet! oo

Aki ingatlant vagy bármit vesz, elad, bérel, bérbead, vagy vállalkozik, munkát, vagy munkásokat keres,
az hirdessen a

Reklám!
Ma már a jó bornak is cégér kell!

Többszöri, állandó hirdetéseknél nagy kedvezmény!

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKÉ-ben

Többszöri, állandó hirdetéseknél nagy kedvezmény!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

MARGEL N.

órás és ékszerész (Centrál-szálloda mellett)

Ajánlja dusan felszereltraktárát.

Brilliánsfüggők és gyürük szép kivitelben

Nagy választék arany és ezüst órákból gyürükből, fülbevalókból, karkötőkből.

Mindennemü javitás elvállaltatik! Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek!

325 2—

Olcsó árak!

Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy cipőraktáromat tetemesen kibővitettem. Dusan felszerelt raktáromban

VALÓDI
amerikai, box, schevraux
CIPŐK

kaphatók. (Férfi, női és gyermekcipők). Vászoncipőkben nagy választék és különlegesség

Magamat a nagyérdemü közönség pártfogásába ajánlva, maradtam teljes tisztelettel:

NUSSBAUM MANÓ
SZÁSZVÁROS, FŐTÉR.

Pontos kiszolgálás!

301 4—26

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap előfizetési ára:

Egész évre — — — 8 kor.
Fél évre — — — — 4 kor.
Negyed évre — — 2 kor.
Egyes szám ára — — 16 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint.
NYILTTÉR soronként 30 fillér.

A nagyérdemü

borfogyasztó közönség

szives tudomására hozom, hogy a mult évi termésü hires marosmenti karnai **Riesling** és **Muskotály** tisztán kezelt **boraimat literenként 1 K és 1·20 K** árban hoztam forgalomba.

Nagyobb vételnél árengedmény.

Boraim minőségéről egy próbavétellel meggyőződhetik.

Tisztelettel
KOVÁLTSIK SIMON,
vendéglős.

247 11—

Még mielőtt szükségletét fedezné

faragott és fürészelt épületfában, deszka, léc és az összes egyébb épitési anyagokban, — de főleg a legjobb minőségü

épületfában, fedélcserépben és cementben,

felkérem, hogy **saját jól felfogott érdekében** kérjen ajánlatot és részletes költségvetést

Lustig Mihály fakereskedőtől **Szászváros** Országút,

megfog győződni, hogy ott fogja a **legolcsóbban és a legjobb minőségben** szükségletét beszerezni.

Bármily épület fedését legolcsóbban elvállalom a nagymarosi **„Ternolit“** műpalagyár anyagával.

Legjobb minőségü **I. a. portland cement** a legversenyképesebb árban kapható.

Kérjen ismertetőt a valódi

„BIBER“ cementpótlékról,

amellyel teljes **vizhatlanságot és szigetelést** lehet elérni. Nedves pincék és lakások, áru- és terményraktárak tökéletes szárazzá tételénél nélkülözhetetlen a **„BIBER“** anyag.

298 5—12

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, cipőkben, kalapokban, valamint mindennemü férfi divatcikkekben. Továbbá női curens árukban, u. m.: szövetek, szines selymek, kretonok, zefirek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazókosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. — Ajánlja a cég 216 15—52

modern szabótermét,

hol méret után a legizlésesebb férfi-ruhákat készitenek **BENKE EDE** szabó-mester ur vezetése alatt. Tisztelettel

BENKŐ áruház.

Kitünő minőségü és legmagasabb szilárdságu **portland-cementet** ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható **M. G. Zobel** cégnél.

308 3—40

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GYORSSAJTÓJÁN 1914.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.